

Előfizetés ár

Helyi előfizetés
 2 hónapra 2 korona
 4 hónapra 4 korona

Külföldre, postán küldve
 3 félévre 3 f 50 k
 6 félévre 7 f 10 k

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
 hétfő és
 ünnepnapok nap kiadással.

A lap szerkesztési és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János** Telefonszám: **141.** Laptulajdonos: **a Nyomdarárszvénytársaság.**

Kalkulus előtt.

Ezeket a sorokat egy nem tanügyi szakember írja nem tanügyi szakemberek számára. Egy olyan embernek az észrevételei, aki a tanítás ügyét csak a nemzeti és állami élet részletkérdésének tekinti és abból a szempontból vizsgálja az iskolából kikerülő új nemzedék problémáját.

Ilyenkor, az iskolaév vége felé nagyon közkeletűek az ilyen elmefuttatások. Közös hibájuk, — lehet, hogy e sorok hibája is — hogy csak pillanatnyilag keletkeznek és hosszabb ideig tartó hatásra igényt sem tartanak. Pedig az egész nemzeti életnek nincs fontosabb kérdése, mint az új generáció, amely az iskolából kikerülve, a ma férfiai van hivatva helyettesíteni közügyekben, politikában, kulturális életben, gazdasági foglalkozásokban. Melyek ennek az új nemzedéknek az ideáljai, mi az, amit magukkal visznek az életbe, milyen irányt követelnek? Egységesnek, folytonosnak tekintve a nemzet életét, így hangzik a kérdés: hova és merre haladunk?

Az a nemzedék, amely most kezd erősebben résztvenni a társadalom irányításában, a melynek kezdetei körülbelül a nyolcvanas évek legelejéig nyulnak vissza, új ideálokat hozott magával. Ebbe az időbe esik Magyarország igaz biokapcsolódása a világ gazdasági és társadalmi közösségébe, minek megfelelően ennek a generációnak a gondolkodása átalakult. Megtanult nagy vonalakban gondolkodni.

Immáron egy még újabb réteg jelentkezik, amelynek első képviselői már kint vannak az életben, zöme ellenben még az iskola padjain foglal helyet. Irányuk még kialakulva nincs, de azokból a jelenségekből, amelyeket felmerülni látunk, úgy vesszük észre, hogy egy újabb kulturiránynak lesznek a követői. A zavaros, gyakran egymásnak ellenmondó törekvések, vágyak, akarások közepette tisztán nem láthatunk, de úgy érezzük, mintha egy idegen zene akkordjai ütnek meg a fülünket.

És elnézvének néha az iskolás diákok csapatát, amely záloga, de egyáltalán kinzó kérdése jövődönknek, szinte akaratlanul felmerül bennünk a kérdés, mi az, amit az iskola nyújt nekik, mi az, amit nyolc hosszú esztendő végzetével, vagy akár az egyetem után magukkal visznek az életbe? Érdekeket nyújtott-e nekik az iskola, vagy csak az ismeretek rendszertelen tömegét.

Az oktatás terén két nagy elv harcol egymással. Az egyik ismeretek nyújtása minél nagyobb mértékben, a másik a gondolkodásra való nevelés. Egyik sem lehet abszolút értékű. Az ismeretek tömege önmagában semmit sem jelent, a gondolkodásra való képesség bizonyos foku ismeretek nélkül el nem képzelhető.

Annak az aránynak megismerése, amely mindkét elvnek az előnyeit egyéni magában, azoknak hátrányai nélkül, az oktatás ügyének a legnagyobb problémája.

Ennek az aránynak megállapítása viszont olyan, hogy arra maguk a tanügyi emberek, akik gyakran igen tiszteltreméltó előszeretettel és előítélettel viseltetnek a saját szakmájuk iránt, nem elégségesek.

Járván a világot, sajnos megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy egyben a mi diákjaink el vannak maradva a külföld mögött. Nem tudják magukat irásban szabatosan kifejezni. A legtöbb nem képes egy gondolatmenetet következetesen végigvezetni.

A másik sajnos tapasztalat az, hogy az egyes ismeretkörök között óriási ür tátong és hiányzanak a kapcsolatok. Méltóztassék megkísérelni, a legtöbb diák a magyar történelmet nem tudja a világhistoria keretébe beállítani, mert nem ugyanabban az esztendőben tanulta.

Az ásványtan, növénytan, állattan három különböző dolog a legtöbb diák képzeletében nem ismeri azok egységét és még kevésbé tudja az egész természetrajzot a mindenség keretébe beállítani. Teljesen hiányzanak a méretek, akár abszolút, akár relatív értelemben vesszük őket.

A további észrevétel az iskola sajtósági eltávolodása a modern élettől. Amikor látjuk, hogy diákok elhagyják az iskolát, anélkül, hogy sejtelmük volna a kornak uralkodó áramlatairól, anélkül, hogy egyszer is halottak volna az iskolában arról, hogy mi is az a szocializmus, hogy ki csinálja a pénzt és miért, hogy tudnának valamit a mezőgazdaság, ipar, kereskedelem összefüggéséről, akkor igazán azt kell kérdeznünk, hogy mi hát az iskola? Tulvilágról ideplántált szervezet, vagy kohó, amelyben a jövő embereit neveljük? És ha így van, ne csodálkozzunk, hogy az iskolából kikerült fiatal ember hanyódik erre is, arra is és nincs egy szilárd pontja, amire támaszkodhatik. Ezen a téren nincs se ismerete, se gondolkodásban való nevelése.

Kalkulus előtt jó ezekről gondolkodni. Nem akarjuk az iskolát az ideálmustól megfosztani, sőt azt akarjuk, hogy akik abbahagyják a padokat, ideálokkal menjenek az életbe. De husból és vérből alkotott emberek lévén, adjuk meg azt a kapcsolatot, amely az élet valóságaival összeköti őket.

A tanító a tanyai központokban.

A tanyai gazdálkodás hazánk különleges gazdálkodási módjai közé tartozik. — Egész mivoltában magyar alakulás, mely sajtósági viszonyaiból vette eredetét Alföldünkön.

Nem nagyon régen német gazdák jártak Kecskeméten. A legnagyobb nehézségbe ütközött a tanyai élet viszonyainak megértése. Az meg, hogy egyes törvényhatóságok százezer holdat jóval meghaladó területek birtokában vannak, mesének tetszett előttük. A tanyai közontok kialakulása és élete meg éppen megfoghatatlan volt.

A kezdetben kisszámú magyarság nagy területeket foglalt el az Alföld síkján, melyet különösen sik mivoltánál fogva kedvelt meg. Ez az állattenyésztésnek kedvezett, itt legeltethette gulyáit, méneseit, nyájait.

A községek és városok megalakulása után is folytatták a legeltető gazdaságot, mert csak a jószágtartás adott pénzbeli külön bevételt.

Később a legelőterületek fogytával és a szántóföldek szaporodásával a legeltetés mind nehezebbé vált, a gazdák kitelepültek a határterület különböző helyeire, vagy foglaltak, vagy vásároltak birtokokat. Megvetvén lábukat a külségeken, ott berendezkedtek, építkeztek, termeltek, amint a viszonyok hozták magukkal. Csak Szegedet hozom fel példának, hol még a XVI. század elején is több mint 180 ezer hold területből alig 4000 holdat használt szántásvetésre, a többi legelő volt. Ilyenforma volt Debrecen viszonya is, hol maga a Hortobágy területe több mint 40 ezer hold legelő volt.

Megalakult a nagy határterületeken a szállás, a szállalás a tanya és ezzel a tanyai gazdálkodás, mely lassan-lassan öröklés, eladás, vétel során kisebb, mind kisebb területre szorult.

Igy alakul ki a tanya, amelynek azután szükségletei is jelentkeztek. Templomokat építettek, majd pedig iskolákat. Gyermeküket taníttatni szereték volna, érezték ennek nagy szükségét. Emlékezem reá, hogy már 1850-ben voltak tanyai iskolák Szegeden. Ahol nem tudtak hamarosan iskolaházat építeni, mozgóiskolát tartottak. Az iskola a híveknek temploma is volt. Szívesen sereglettek össze vasárnap és ünnepnapokon ajátoskodásuk végzésére. Boldogok voltak, ha néha-néha pap jött közéjük.

A vasuti közlekedés egész forradalmat okozott a tanyák világában, közelebb hozta az embereket a városhoz, de minden tanya nem kaphatott vasutat. A közlekedési viszonyok így megváltozván, sokfelé új alakulást nyertek a tanyák.

A dolog természete hozta magával, hogy a tanyai népeknek első és legtermészetesebb központjuk volt a község, mely-

LITHIUMBAN Szlatvini „Anna” gyógyforrás
 legdúsabb ásványvíz a

A legkellemesebb üdítő, a legjobb húgyhajtó és hűgysavoldó gyógyvíz. Nyákhártya megbetegedésekénel, hólyag, veselőtüdőhúrúrnál, valamint köszvényénel kiválóképen hasznos.

Központi iroda Rózsahegy. Kapható NYIRÁDY LÁSZLÓ ásványvíz raktárában, Kecskeméten.

nek kotelékbe tartoztak. Az utak sokszor járhatatlan volta, de a nagy távolság miatt is csak akkor kerültek be oda, mikor éppen kellett.

A régebbi időkben is gondoskodni kellett a közbiztonságról, mit a pusztai kapitány végzett pusztázásával. A pusztai kapitány sokszor kint lakott a tanyaik között, onnét intézkedett. Az ügyes-bajos, kárvalott népek ott érintkeztek vele.

Ezelőtt 50—60 esztendővel a tanyai nép életviszonyát csak a jó Isten gondozta. Mást, mint a pusztai kapitányt meg a pusztázót nem ismert, mint fölöttes hatóságát. Az újabb időben a haladó kor kívánalmait előtérbe lépték, a tanyaik népe is megmozdult és ellenszolgáltatást kért és követelt a községi adójáért, melyet éppen úgy fizet, mint a városi vagy egyéb községi lakos. Neki a városi intézmények sem közegészségügyi, sem tanügyi, sem kulturális tekintetben hasznára nincsenek, a dolog természeténél fogva nem használhatja azokat. A tanyai népek elszigetelt voltakban kapcsolatot keresnek egymás között; már a lakodalom, keresztelés, disznótör nem elégti ki őket. A társadalmi érintkezés nyomai már régen föltárlhatók az ugynevezett *gazdságokban*. A gazdák csöszöket, szőlőpásztorokat, a legeltetésre gulyásokat, csikósokat, juhászokat, kondásokat közösen tartottak. A pásztorfogadás, pásztorbérmegállapítás, kivetés, behajtás képeztek összejöveteleik alapját. Ilyen egyesülésnek még napjainkban is általánosak. Ezekből fejlettek ki nagyban és egészben a gazdakörök, gazdasági egyesületek, melyek a gazdaságok munkakörét felölve, élénkebb egyesületi életet teremtettek. Meghonosítói lettek az újabb gazdasági irányzatoknak a mezőgazdaság minden ágazatában.

Kézen fekdűt, hogy az összejövetelekre a legalkalmasabb helyet szemelték ki a tanyaivilágban. Majd egy iskola, majd egy pusztai kocsmá lett a hely, ahol szívesen összejöttek. Később ezek közül a helyek közül választották meg a központokat, melyekből kialakult a tanyaik csoportja.

A tanyaik gazdanépe tevékenységi tért nyert. Együttessen hánytá-vette a saját gazdasági ügyét-baját, lassanként öntudatra ébredt, tudatára saját fontosságának. Látvánlatta, hogy tér kínálkozik érvényesülésére, hogy sokféle dolgot sikeresen intézheti.

A természetes fejlődés során a kialakításban, ahol a város, a község sorompóba nem lépett, a tanyai tanítószóra hárult a tanyaikon a gazdasági egyesületek, a gazdakörök szellemi irányítása és a szellemi vezetés nehéz munkája. És valljuk be egészen őszintén, hogy nagy átlagban odaadással, buzgalommal, szívós kitartással oldotta meg ebbeli feladatát, amiben nem vette önérdék, szolgálta az ügyet magáért, annak miólvoltáért.

A nemrégiben alakult pusztai gazdakörök megvalósításában is nagy szerep jutott a pusztai tanítószónak, akik Kecskemét gazdasági felvirágzásának munkáját jelentős lépésekkel vitték előre. Az igazi tanító nemcsak szívesen végezte e munkáját, hanem kötelességének ismerte.

Ismerek tanítókat, kik évek hosszú során igazi tanácsadói, irányítói, vezetői voltak s azok ma is a tanyai gazdanépeknek. A közigazgatás, az adózás labirintusában ők igazítják el a gazda ügyét-baját. A tanyaik népe lépten-nyomon belegabalyodik a sokféle törvény, szabályrendelet paragrafusába, kihez máshoz folyamodhatik, mint a tanítóhoz. Ilyen sor áll elő gazdasági téren is, mindenütt ott találjuk a tanítót a gazda mellett.

A kecskeméti iparosok politikai ereje.

Magyarország volt igazságügyminisztere Székely Ferenc, aki Szombathelyt képviseli a parlamentben, a napokban levelet intézett az ottani ipartestület elnökéhez, válaszolva azon felkérésre, hogy az iparosok országos nyugdíjintézete érdekében a parlamentben benyújtott memorandum támogatassa. Érdeke ez a levél abból a szempontból, hogy a volt igazságügyminiszter abban hangos szóval hirdeti, hogy a közzelgő képviselő választáskor csak olyan jelöltet támogasson az iparoság, akiknek

programjukban felszár az iparosok külön érdekeinek istápolása. Erre vonatkozólag a következőket írja:

»Az iparosoknak politikai erejüket kell hathatósan érvényesíteniök. Eddig e részben alig történt valami. Volt ugyan szó egy országos városi párt alakításáról, de nem jött létre. Legcélszerűbbnek tartanám egy országos városi párt megalakítását, amelyben az iparosok mellett a kereskedők, ügyvédek, orvosok és más polgári elemek jogos érdekei is kellő képviselést nyernének. A legkevésbé azonban, aminek, ha célhoz akarunk jutni, meg kell történnie, hogy a városi elemek, különösen az iparosok, az országgyűlési képviselőválasztásnál csak olyan jelöltekre adják szavazatukat, akik az ország általános érdekei mellett a városok és különösen az iparosok külön érdekeinek istápolását is programjukba felveszik és teljes erkölcsi biztosítékot szolgáltatnak arra, hogy adott szavukat meg is tartják... Pártonkívüli állásomat kifejezetten fentartottam, mert abban a meggyőződésben vagyok, hogy jelen helyzetemben más pártokat és képviselőket könnyebben nyerhetek meg ügyünknek.»

Kecskemét választó polgárainak — tekintettel arra, hogy Kecskemét ma az ország egyik jelentős ipari városa — szíveikbe kell vésnöök ezeket a szavakat, mert nálunk az ipari érdekek fontosak.

Kecskemétnek egyetlen kerületét sem képviselheti munkapárti, mert hiszen a mostani kormány juttatta szerencsétlen helyzetbe az ipart és kereskedelmet, a mostani kormánytól, az öt támogató munkapárttól sem nem várhatunk, sem nem remélhetünk semmit.

Ez a kormány ellensége, megrontója az iparnak, a kereskedelemnek s ebben az aknamunkában hűségese csalósa a munkapárt.

Nem kell ezt bizonyítgatni, a tények igazolják. A kormány és a munkapárt végig gázol az ipari és kereskedelmi érdekeken, az országot és a közzgazdasági érdekeltiséget a tönk szélére juttatta.

Székelly Ferenc volt igazságügyminiszter szözata hassa át Kecskemét választó polgárságának szívét és lelkét s a kecskeméti iparosok, akik eddig is a függetlenségi pártot támogatták, a jövőben csak a kormánytól független pártállású jelöltet támogassanak, aki becsületesen be is tudja tartani majd adott szavát, hogy hű védelmezője lesz az ipari érdekeknek.

Intézkedések a gyümölcsszezonra.

A M. Á. V. leirata.

A gyümölcsszezonban már évek óta nagy a torlódás a vasuti pályaudvaron. A helybeli kereskedők kérelmére most a Magyar Államvasutak Igazgatósága a bajok orvoslására a polgármesteri hivatalhoz intézett átiratában a következőket közli az érdekeltekkel:

Kecskemét állomáson az idén várható erős gyümölcsforgalom következtében a szállítási akadálytalan lebonyolítása érdekében és az állomást veszélyeztető torlódás elkerülése céljából szükségesnek látjuk, hogy az erős gyümölcszállítás alatt a következő intézkedések lépjenek érvénybe:

1. A vasuti üzletszabályzat 80. §. 8. pontja alapján Kecskemét állomásra nyitott kocsikban érkező és a felek által kirakandó kocsik rakományú áruk (túfiza, szén, koks, tégla stb.) kirakására nézve a kirakási határidő 6 nappali órában állapítsák meg,

2. a felek által kirakandó áruk részére a díjkedvezményi jegyzékben hirdetett fekbérmentes idő egyidejű felfüggesztése mellett a díjszábászterű fekbér annak ötszöröse emeltessék fel.

E korlátozások elrendelésével azt a célt kívánjuk elérni, hogy a kecskeméti felek az erős gyümölcszállítás tartama alatt tömegáru szállítványait Kecskemét alsó p. udvarra adassák fel.

Kérjük a tekintetes polgármesteri hivatal, hogy ebbeli intézkedésünkről annak felügyeleti hatóságunk részéről történő jóváhagyásáig is, az érdekeltektől közönséget az előzetes tájékoztatás végett értesíteni sziveskedjék.

Kérjük egyszerűszmind a közönséget arra is figyelmeztetni, hogy célszerűbb, ha kocsirakományú áruikat a gyümölcsforgalom idején Kecskemét alsópályaudvarra rendelik, ahol a kiszolgáltatás korlátlanul és akadálytalanul történik.

Budapest, 1914. június 6.

A forgalmi ügyosztály igazgatója.

Házi tornaverseny.

A ref. főgimnázium ifjúságának céllovő és házi tornaversenye június 12-én tartatik meg az intézet udvarán, még pedig a céllovészet délután 3 órai, a tornaverseny délután 5 órai kezdettel. Az érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgatóság. A tornaverseny programja a következő:

1. Felvonulás után himnusz.
2. Szabadgyakorlatok.
3. Egyensúlyozási gyak. a tornapadon.
4. Osztálytornázás a lovon.
5. Csapatornázás a korlát és nyújtón.
6. Magasugrási verseny.
7. Súlydobási verseny.
8. Játék III. IV. osztály.
9. Birkózás.
10. Díjak kiosztása. Himnusz. Elvonulás.

NAPI HIREK.

Telefon 141.

Telefon 141.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év, június 10. szerda. — Róm. kath.: Margit királynő. — Protestáns: Margit Görög-orosz. 1914. év május hó 28. Eutik. — Izraelita: 5674. év, Szivan 16. — Napkelte 4 óra 4 perc. Napnyugta 7 óra 54 perc. — Naonossza 15 óra 50 perc. Földaléte 10 óra 37 perc, este. — Holonyugta 5 óra 35 perc, reggel. — Holdtölte 8-án, 6 óra 18 perc, reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkeztelt jelentése szerint a következő idő várható: Enyhe, helyenként csapadék.

— **A tiszazug vasutja.** Több ízben írtunk már a tiszazug vasutjáról, mely Tiszaughot összekötné Kunszentmiklóssal és így az egész tiszazugot Kecskemét érdekörébe vonná. Ma a Tiszaugh—kunszentmártoni érdekelteknek küldöttsége járt Sándor István polgármesternél, hogy a Magyar Állam Vasutakkal kötendő szerződésük tárgyában tanácsot kérjenek a polgármestertől. Sándor István a szerződés szövegét átnézte és néhány módosítást tanácsolt a küldöttségnek. A küldöttség tagjai még ma Budapestre utaztak, hogy a MÁV igazgatóságával tárgyaljanak.

— **Társasvacsora.** Folyó hó 7-én, azaz vasárnap este sikerült összejövetelt rendezett a Magyarországi Gyógyszerészségének Országos Szövetségének Alföldi fiókja a Kneffel-féle vendéglő külön helyiségében, melyen ugy a segédi, mint a tulajdonosi kar is teljes számban részt vett, fényesen bebizonyítván ez által, hogy ott, ahol a munkaadó nem zárkózik el alkalmazottjainak jogos és emberi kívánásaitól, milyen szép az összhang és milyen békés, barátságos az egymásközi érintkezés. Példát vehetnek erről a fővárosi tulajdonosok, akik most a végsőig elkeseredett alkalmazottjaikat sztrájkba kényszerítették. Vacsora közben Hauer Lajos, az egész város szeretett Hauer bácsija üdvözölte a kecskeméti tulajdonosokat, igen tartalmas beszédben fejtette ki, hogy mennyire jogos a fővárosi alkalmazott gyógyászreszek követelése, akik bizonyára nem lettek volna kényszerülve a legvégső szsközöközés nyulni, ha a kecskemétihez hasonló jóindulatu tulajdonosi kar lett volna ott is. Végül életve a barátságot és a kari összetartást, a társaság a késő éjjeli órákban oszlott széjjel.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmi miniszter az ipari munka vasárnapi munkaszünetének új szabályozására vonatkozó előadói tervezetet részletes megokolásával együtt, most küldötté szét véleménynyilvánítás végett az érdekeltektől szíves köreinek. A tervezet célja az, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdésének lehetőleg részletes, törvényes rendezésével az érdekeltektől körében az intézkedések állandósága által megnyugvást keltsen.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy dr. Stejszkal Ottóné, szül. Muraközy Juló hétfőn délelőtt Budapesten, a Park szanatóriumban elhunyt. A mindenfelé ismert, az uri társadalomban közkedvelt fiatal asszony halála az egész városban megdöbbenést és részvételt keltett. Holttestét szerdán reggel hozzák haza és délután fél 6-kor temetik a református temető halottas házából.

— **A temesvári gazdanap előkészületei.** Junius 17-én lesz Temesvárott a gazdák kongresszusa. Hogy milyen nagy az érdeklődés ez iránt, az kitünik abból, hogy eddig az ország legkülönbözőbb részeiből 15 ezer gazda jelentette be részvételét, de a jelentkezések még folynak. A kongresszust egy óriási sátorpavilonban fogják megtartani, amelyet Temesvár városa építtetett. A hatalmas sátor alapterülete hat-nyolc négyzetméter 11 ezer ülőhelyel és ötezer asztallal. Ugy az építmény, mint annak berendezése kiváló technikai alkotás. A tér óriási méretei imponáló hatást gyakorolnak a szemelőre. A kecskeméti gazdák mintegy negyvenen vesznek részt a gyűlésen. Előzőleg meglátogatták Mezőhegyesi, a gyűlés után pedig Aldunára mennek.

— **Átirat.** Udvarhely megye már régebben feliratot intézett a kormányhoz, hogy fűrdőtörvényt készítsen. A feliratot pártolós végeti megküldte Kecskemét városnak is.

— **Figyelmeztetés.** A városi gazdasági hivatal figyelmezteti azokat a gazdákat, akik marhákat 16 koronáért váltották be a csordára, azokat a csordakihajtás előtt és a behajtás után ne tarítsák a legelőn, mert különben háromszoros fűbért és büntetést fizetnek. A gazdasági hivatal szigorúan fogja ellenőrizni a legeltetést, ép ezért ajánlatos, hogy a gazdák a figyelmeztetés szerint járjanak el.

— **Földadományozás.** K e l ő Mihály-máriavárosi gazdalkodó, az ágasegyházi-utca, a 12. kilométernél 2 hold 400 kvadrát földet adományozott iskola építés céljaira. E nemes lelki adomány magában hordja dicséretét s róla csak a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg. Ha e nemes gondolkozású gazda példáját néhányan követnék, hamarosan felépülne az anynyira szükséges tanyai iskolák.

— **A D. M. K. E. kollégium megnyitása.** A D. M. K. E. kollégium — főiskolai internátus — mint illetékes helyről értesülünk, f. évi szeptember hó 1-én megnyílik Budapesten IX. Kinizsi-utca 9. sz. a. (Kinizsi-utca és Ráday-utca sarok) bérházban e célra ez idő szerint 40—50 egyetemi ifju számára kibérelt helyiségekben. Az ellátási díj havi 100 — egyszáz — korona, felvételi díj 20 korona. Tekintettel a korlátozott létszámra, aki helyet óhajtat biztositani magának, kívánatos az idejekorán való jelentkezés a kollégium igazgatójánál, Kende Ferenc budapesti áll. főgimnáziumi tanárnál (július elejéig lakik Szege, Vásárhelyi-sugárút 4.). A D. M. K. E. kollégiumba kizárólag délvidéki és főiskolai (egyetemi, technikai, felsőipariiskolai, kereskedelmi akadémiai és keleti keresk. tanfolyam) vétetnek fel, akik ott jó ellátást, gondos felügyeletet és nevelést nyernek.

— **Polgári iskola Ujkéskén.** A kécskei községi képviselőtestület folyó hó 2-án tartott ülésében tárgyalta a felállítandó polgári iskola ügyét s oly értelemben határozott, hogy a községben levő 2 tanerős felekezeti iskolát megszünteti s helyette állítja fel a felekezeti jellegű polgári iskolát. Mielőbb felterjesztik a községi képviselőtestület határozatát egy a püspökséghez, mint a vallás- és közokt. miniszterhez.

— **Loállítási járákos új beosztása.** A hadügyminiszter értesítette a várost, hogy a 38-ik gyalogezred loállítási járásában Kecskemét állomással a dunavecsei, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi, kunszentmiklósi járákos, továbbá Cegléd, Kiskunfélegyháza és Nagykőrös városok tartoznak.

— **Milyen tejet iszunk?** Dr. Adorján főgyógyász az iránt kereste meg Papp György főkapitányt, hogy tiltsa el a főkapitányt, hogy a tejárusok az esteli tejet a reggeli friss fejtésű tejjel összeöntve árulhassák. Az indoklás során kifejté dr. Adorján főgyógyász, hogy az esteli teje a meleg nyári évszakban reggelre megsavanyodik s a máskülönbön élvezhető reggeli tejet is elrontja. De maga a különböző tejárus összeöntése is hamisítottnak minősíthető, ennélfogva az árusok saját hibájukon kívül hamisított tejet hoznak forgalomba. Indokolt továbbá a tejművek külön-külön való árulása azért is, mert ilyen esetekben a vegyvizsgálat megejtése nehézségekbe ütközik, sőt sok esetben lehetetlen is a hamisítást észrevenni. Dr. Adorjánnak mindenképpen indokolt kérelmét — reméljük — teljesíteni is fogja a főkapitány.

— **Erdei multság.** Kévs nyári multság ér el hasonlóan teljes erkölcsi és anyagi sikert, mint felsőkereskedelmi iskolánk diákmalájisa. A szép számmal megjelent közönség valóban kellemes délutánt töltött a szigoruan családias körben, nem is szólva a diákság határtalan jókedvéről és a megszűnni nem akaró óváciokról, melyekben tanáraikat részesítették. Az erkölcsi siker elsősorban kétségkívül a vigalmi bizottság érdeme, melynek agilis tagjai fáradságot nem ismerő odaadással szórakoztatták a közönséget. A zenét Rác Zósi jeles zenekara szolgáltatta.

— **Inassors.** Könnyen végzettségé válható szerencsétlenség történt tegnapi délelben Nagykőrösön, a Kalmár-féle kereskedés előtt. Ifjabb Várady Pál hentesmester egyik inasa gyors hártás közben a postacsomagokkal telistelerakott kocsiról leesett a kockakövekre. Vele együtt s rája zuhant egész rakás sulyos csomag. A szerencsétlen fiu magatehetetlenül fekkdt a kövön a csomagok alatt. Nagy sereg járó-keelő vette körül a szerencsétlenség s szabadították ki szorult helyzetéből s emelték föl a sajnálatos eset szereplőjét. A kemény ütésen és ijedségen kívül sulyosabb sérülése a fiunak nem történt.

— **Lepkeirtás.** Özönével hordják apró fiuk a városház udvarát a lepkeket. A lepkek összefogódásával lehetőleg sietni kell, mert, ha lerakja petéit, az egész irtásnak semmi haszna nem lesz s a költség kárba vész.

— **Majális.** A Gazdasági Egyesület szerdán majálison rendez a Nyíri erdőben. Az egyesület tagjai családjukkal együtt résztvesznek a majálison, amely nagyon sikeresnek ígérkezik.

— **Járványos megbetegedések május hónapban.** Dr. Csabay Géza most terjesztette be a tanácsnak a járványos betegségek május havi statisztikáját. Eszerint előfordult kanyaró 26 eset, hasihagymáz 1, roncsozó toroklob 16, vörheny 33, számarhurut 23. Halalozás roncsozó toroklobban 1, vörhenyben 5, számarhurutban 1 fordult elő.

— **Debrecen város közgyűlése eredetileg 1.300.000 koronát szavazott meg a vízvezeték építési költségeire, melyet később 2.000.000 koronára emelt fel, ebben azonban nem szerepelt a vízmérő órák és a házi bekapcsolások költsége, amire 462.000 korona összeget szavazott meg pótlólag a közgyűlés. A belügyminiszter e határozatot nem hagyta jóvá, hanem felvilágosítást követel: mi idézte elő a hitelhullást s miért szükséges az? A miniszter különösen abban téved, hogy a vízvezeték már jóval többet költöttek mint az előíránnyal és már fedezetül is többet jelöltek ki. A városi tanács ugy határozott, hogy felvilágosító jelentést küld az építési költség elszámolásáról.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, de különösen a bográr és kovácsmester urak, akik felehdhetetlen kedves jó férjem: *Szabó József bográr* mester folyó hó 8-iki temetésén megjelentek, a ravatalra korszorult helyezték, részvétellel mérhetlen nagy fájdalommal enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton halás köszönetemet.

Kecskemét, 1914. évi június hó 8-án.

Özv. Szabó Józsefné.

Király Pál Kecskeméten.

A kecskeméti intelligens publikum fejlett művészi ízlését jellemzi az a tény, hogy a Mozgóképház igazgatósága kénytelen műsorát állandóan akként irányítani, hogy az a legkényesebb kívánalmakat is kielégíthesse. A közelmúlt Mozgóképházi esték fényesen bizonyították állításunk igazságát és a ma esti fenomenális műsor csak még jobban megerősíti e tény. A Mozgóképház igazgatóságának sikerült megegyezést létesíteni Király Pál fővárosi íróval, hogy ma este személyesen konferálja legújabb művét, a »Szerelem és tánc« című mozsizinjátékot, melynek keretében fellép Király Pál világhírű 5 esztendőes gyermeke, Illike is, aki H. Hajnal Irén klasszikus plasztikai táncművésznővel együtt a legcsodásabb táncmutatványokat fogja bemutatni. A műsor keretében hollandi, orosz, japán és klasszikus magyar táncokat lejtének a színpadon, azzal a művészi tökélyvel, mellyel a külföldi nagy városok közönségét a legnagyobb csodálatra és bálmulatra ragadtatták. A mai esti művészi műsort a többek között kiegészíti még a »Róma rejtelmek« című gyönyörűen színezett klasszikus drámai költemény. Megható mese keretében szemünk elé tárul e darabban az erényben és pompában tobzó ókori Róma minden büne... Egyszóval a mai est igazi művész-estnek ígérkezik.

Köszöni hírek a városban.

Egy hónapos hullá a szántóföldön?

Napok óta borzalmas dolgokról tárgyalnak a piacon csoportokba verődött férfiak, pletykanyelvű asszonyok. — Arról szól a hajmeresztőn rémítő eset, hogy egy, *ezelőtt 3—4 héttel eltűnt férfi holtteste a szántóföldek között oszlásnak indult, s husából kóbor tanyai kutyák lakmároznak.* A legborzasztóbb halálra kárhozottat szerencsétlen ember hullája óriási büzt terjeszt, sőt cýan mérész fantaszták is kerültek, akik határozottan állították, hogy *látták a csaknem teljesen felosztott embert, amint szétszört tagokkal, a törzstől már elvált koponyával rettenetes túlvilági életre kárhoztatva a varjúk és kóbor kutyá martaléka s testén napok óta lakmároznak a környék állatai.*

Eddig tart a borzalommal teljes mese, s most következik a valóság.

Pünkösöd előtt körülbelül egy héttel megjelent a rendőrségen *Mádi Józsefné* Váci-hegy 108. sz. alatti lakos, előadta, hogy ura a napokban eltűnt. Elmondta továbbá, hogy a Wéber-telepen közös birtokuk van, s boldog házasságban, megegyezett boldogságban éltek mindez ideig. Házasságuk derűs ege azóta kezdett elhomályosodni, amióta ura Boszniaiból visszatért. Azóta állandóan betegkedett s több évben volt ágyban fekvő beteg is. Valószínűleg megunta az életét s ezért bujdosott el.

A rendőrség az asszony vallomását jegyzőkönyvbe vette s az eltűnt Madi József hollétének kiderítése végett azonnal széleskörű nyomozást indított, amely a mai napig eredményre nem vezetett.

Vasárnap délelőtt a szomszéd gyermekei azután azt rebesgették, hogy a *környék kutyái valami enniválót hordanak állandóan a gabona földről s erős dögszag árad a titokzatos hely környékéről.* A már eddig is felhívogatott képzeletek, fantáziák egyszerre működni kezdtek s csakhamar az a hír terjengett, hogy a hullá Madi József holtteste. Dél felé a hír már a városba is beszivárgott, ugy annyira, hogy a rendőrség is kiszállt a helyszínre a nyomozás megejtése végett.

Ekkor azután kiderült, hogy az egész borzalmas hír nem felel meg a valóságnak s csupán a felhívogatott fantázia szüleménye. A környék lakosságát megnyugtatta a rendőrség, a nyomozást pedig Madi József hollétének megállapítása végett tovább folytatják.

Anyakönyvi kivonat.

Június 9.

Születések. Husztig Mária rk. Horváth Ilona rk. Kélemen Mária rk. Kis Erzsébet rk. Pár Ilona rk. János Ilona ref. Nagy János rk. Borsodi Jenő rk.

Halálozások. Csáko Erzsébet rk. 67 éves. Lajos Julianna rk. 19 éves. Földházi József rk. 2 éves. Szabó József rk. 29 éves.

Kecskemét Városi Mozgóképszínház.

A pesti Uránia magy. tud. színház fiókja

1914. évi június hó 9-én,
kedden
délután 5 órakor
ifjúsági előadás.

Az esti előadás
pont fél 9 órakor kezdődik.

Előadások hétköznap 7-12, vasárnap 3-12 óráig

Telefon: 303. Telefon: 303.

Piaci árjegyzék.

Június 9.

Tiszta buza 100 kg.	27 80	28 40
Kétszer buza	21 80	22-
Rozs	19 40	20-
Árpa	15 90	16-
Zab	15-	16-
Kukorica	15 80	16-
Köles	16 90	17-
Krumpli	6-	7-
Széna	8 50	9-
Szalma	2--	2 50

Állat-piac.

Június 9.

Sertés, hizott, fiatal, nehéz, 300—400 klgig.	1 26
Fiatal, közép, 220—300 kilogrammig ..	1 28
Fiatal, könnyű, 150—220 kilogrammig ..	1 30
Páronként 45 klgm élet és 4% levonással.	
I. rendű, öreg, nehéz	1 24
II. rendű, öreg, nehéz	1 22
Öreg, ételsúlyban	1 20
Fiatal, ételsúlyban	—
Páronként 50—60 klgm és 4% levonással.	
Birká 1 kg.	—86
Borjú különként	—
Bárány	—

Baromfi-piac.

Június 9.

Hizott lud 1 klg.	—	—
Sovány lud párja	—	—
Ideai sovány liba párja	8-	10-
Ideai pecsénye liba 1 klg.	1 40	1 60
Rizott kacsá párja	7-	10-
Sovány kacsá párja	6-	8-
Pulyka 1 kg. bak	—	—
Pulyka 1 kg. nőtény	—	—
Tyúk párja	4 40	5 60
Csirke párja	2 40	3 20
Kappan	—	—
Oyongtyúk párja	5-	6-
Tojás 100 db	5 60	6-

Gyümölcs-piac.

Június 9.

Cseresznye 1 klg.	—30	—40
---------------------------	-----	-----

Kiadó lakás.

10222

Két udvari szoba a szükséges mellékkelhelyiségekkel együtt augusztus 1-ére kiadó III., Hoffmann-utca 11.

Eladó föld és gyümölcsstermés Urréten 40 hold tanyaföld, melyből 18 hold jó bortermő gyümölcsös szőlő — eladó, esetleg az ideai gyümölcsstermés külön is eladó; értekezhetni Héjjas József tulajdonossal, V., Nagykőrösi-u. 41.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel hozom becses tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy a Lutheránus bérpalota udvarából üzletemet

Rákóczi-ut 26. szám, a „MOZI“-val szemben

helyeztem át. Ezáltal bátorodom megemlíteni, hogy műhelyem a legújabb gépekkel van felszerelve s így a jelen kornak teljesen megfelelő, igazi olcsó, tiszta, szolid munkát tudok termelni, a legjobb minőségű anyagból. — Elsőrendű munkáerővel dolgozatom, melyért a legmesszebbmenő szavatosságot vállalom.

Készíték: Épület- és díszmű-bádogosmunkát, vízvezeték, fürdőszoba, mosdó, klozet, fali és udvari kutak, villámhárítók szerelését, minden e szakba vágó javításokat olcsón és szakszerűen végzek. — Raktáron tartok: Telepes, önfűtő, ülő és egyszerű fürdőkádakat, fürdőszoba berendezéseket, vízvezeték szerelvényeket; — legújabb szisztémű vízszűrőket, konyhaedényeket, épülethez tetőablakokat. Bátorodom a n. é. közönség becses figyelmét nagy fürdőkádraktáramra felhívni, ahol szép, nagy, erős fürdőkádak már 26 koronától kezdve kaphatók. Permetező-gépek és kénporozók javítását gyáriilag kezelem, olcsón és egy évi jótállás mellett. — A n. é. közönség nagyrabecsült megrendelését kérve, maradok kiváló tisztelettel: Túry Kálmán bádogos és vízvezeték-szerelő.

Fülöp és Társa Kecskemét, Kisvásári-utca 8. szám.

Porosz kőszén, koksz és tűzifa nagybani képvisellete.

Szállítunk egész vagon rakományban, közvetlen a bányából, legolcsóbb áronok csépléshez és fűtésre kizárólag csak elsőrendű poroszszéneket. Kevesebb mennyiségű rendeléseket raktárunkról azonnal házhoz szállítjuk.

Hitelképes gazdáknak cséplés utánig hitelt nyújtunk.

Elsőrendű diókoksz kicsinyben is (mint vagonvételnél) a legalacsonyabb áron rendelhető meg bizományi irodánkban, kívánálat azonnal szállítjuk, esetleg előjegyzésbe vesszük. Mindenestre érdekében áll a vevőközönségnek a mai alacsony árak mellett (még ha több részben is) beraktározni szükségletét. Telefon 230.

Belső Széchenyi-utca 15. számú házban három lakás — egy kétszobás, kettő háromszobás — mellékkelhelyiségekkel augusztus 1-ére kiadó, esetleg a ház eladó. Értekezhetni Sárközy Lászlóval Batthyány-utca 11. szám alatt, ahol 250 hektó újrizling, kadarka, ó vörös bor, továbbá 3 hektó 10 éves barack- (ára 5 korona) és 3 hektó új törkölypálinka (ára 2 kor. literenként) eladó.

Molykár ellen elfogadok nyáron át gondozni

téli ruhákat, bundákat és mindenféle szörméket csekély áron, felelősség mellett. Hívásra házhoz megyek. B. pártfogást kérve,

Ginder Lőrinc szücszmester

Sétatér-utca 9-ik szám.

Tanulót keresek. — Báránybort veszek.

Ügyvédi irodának

alkalmas helyiség — a törvényszéki palota mellett — folyó évi június elsejére kiadó. Ádám József V., Verbőcei-utca 2. szám. 9974

A Széchenyi-tér 5. sz. alatt

épülő Tormássy-féle kétemeletes házban 2-3-4 szobás modern lakások, üzlethelyiségek, irodahelyiségek folyó évi november 1-ére kiadók. Tervek bármikor megtekinthetők. Ádám József V., Verbőcei-utca 2. 9973

Szép és olcsó szobafestő- és mázoló-munkát végez, egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig

BÓDOGH JÓZSEF

Árok-utca 12. szám alatt, ahol 2 ügyes fiút tanulóul fizetéssel fölvesz. 9677

Cipészüzlet-áthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és tisztelt megrendelőimet, hogy 10 év óta fennálló cipészüzletemet a kath. bérház átjáró udvarából, Munkácsi-(Homoki)-utca 11. számú saját házamba helyeztem át, hol ezután is, mint eddig, a legkényesebb igényeket is kielégítő cipőket készítek a legolcsóbb áron. Állandó nagy raktártartok saját készítésű férfi-, női-, leány és gyermekcipőkből, a legjobb minőségben. A n. é. közönség eddigi szives bizalmát megköszönve, kérem a jövőben is b. pártfogását. Tisztelettel: ifj. Kovács Lajos cipész. Munkácsi-(Homoki)-utca 11.

Alföldi Vagyonőrző és Biztonsági Vállalat Kecskeméten

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Vállalatunk Kecskemét város területén működését hivatalosan megkezdte. Szives megbízásokat, úgymint: köz- és magánépületek, lakások, építkezések, raktárak, ipartelepek, valamint a nyaralásra elutazót közönség házaik és lakásaik, azoknak úgy külső, mint belső őrzését a legnagyobb gondnal és lelkiismeretességgel eszközöljük. — A n. é. közönség szives megbízását és bizalmát kérve, vagyunk kiváló tisztelettel:

az Alföldi Vagyonőrző és Biztonsági Vállalat Igazgatósága. Iroda: Boeskey-(Zöldkert)-utca 17. Fazekas-ház.